

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1275
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/1/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου
ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τους Υπουργούς:

- Εσωτερικών
- Εργασίας
- Εθνικής Οικονομίας
- Υποδομών
- Παιδείας

Θέμα: «Αόρατοι οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία στην Κρήτη»

Ο βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα αλλαγής κ. Φραγκίσκος Παρασύρης καταθέτει αναφορά στη βουλή δημοσίευμα με θέμα : «Αόρατοι οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία στην Κρήτη-Από την έλλειψη εκπαίδευσης στα αδιάβατα πεζοδρόμια» και αιτείται απαντήσεων.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα και συγκεκριμένα όπως επισημαίνει η Περιφερειακή Ένωση Τυφλών Κρήτης, οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία στην Κρήτη βιώνουν έναν καθημερινό αποκλεισμό, που ξεκινά από την έλλειψη εκπαίδευσης και καταλήγει στα αδιάβατα πεζοδρόμια.

Παρακαλώ αφού λάβετε υπόψη το δημοσίευσμά να αναλάβετε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για τη στήριξη των ανθρώπων με οπτική αναπηρία.

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

Συν(1)

"Αόρατοι" οι άνθρωποι με οπτική Από την έλλειψη εκπαίδευσης

■ Προβληματικοί οδηγοί όδευσης και μια

panthaki@neakriti.gr

Ρεπορτάζ
Κατερίνα
Παντινάκη

Τέσσερις δεκαετίες από την ίδρυσή της, το 1986, η Περιφερειακή Ένωση Τυφλών Κρήτης εξακολουθεί να αγωνίζεται για το αυτονόητο: την αυτόνομη μετακίνηση, την εκπαίδευση, την προσβασιμότητα και τον σεβασμό.

Οπως σημειώνουν ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής Μενέλαος Μαρκοδημητράκης και η αντιπρόεδρος Ελευθερία Ζαμπετάκη, οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία στην Κρήτη βιώνουν έναν καθημερινό αποκλεισμό, που ξεκινά από την έλλειψη εκπαίδευσης και καταλήγει στα αδιάβστα πεζοδρόμια.

Ο εκπαιδευτής κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης θεωρείται "το άλφα και το ωμέγα" για την αυτονομία ενός τυφλού ανθρώπου. Κι όμως, στην Κρήτη δεν υπάρχει ούτε ένας τέτοιος εκπαιδευτής από το 2015.

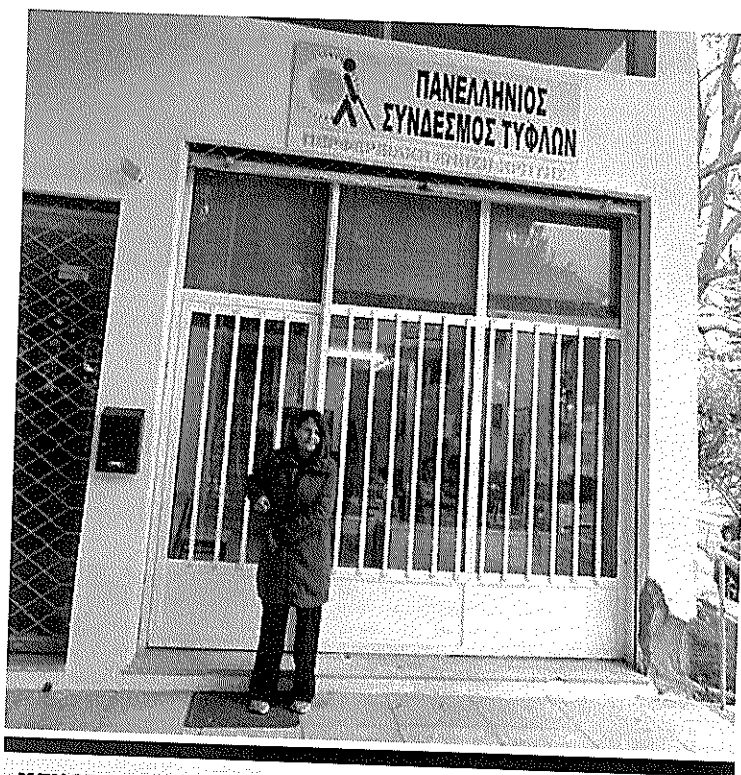
«Από το 2002 ως το 2015 υπήρχε μία εκπαιδευτριά για όλη την Κρήτη. Έκανε ό,τι μπορούσε, κάλυπτε στοιχειώδεις ανάγκες. Μετά τελείωσε. Και από τότε τίποτα», αναφέρει ο κ. Μαρκοδημητράκης.

Η απουσία αυτή κάθε άλλο παρά τυχαία μπορεί να θεωρηθεί, καθώς στην Ελλάδα δεν υπήρξε ποτέ θεσμοθετημένη δημόσια θέση εκπαιδευτών κινητικότητας, ούτε όμως και φορέας πιστοποίησης. Οι "μετρημένοι" εκπαιδευμένοι επαγγελματίες που υπήρχαν σε όλη τη χώρα απορροφήθηκαν αρχικά από τη θυγατρική εταιρεία "Πρωτοπορία" του ΚΕΑΤ, όμως η χρόνια υποχρηματοδότηση οδήγησε σταδιακά στην αποχώρησή τους.

«Οι εκπαιδευτρίες πληρώνονταν μία φορά τον χρόνο, αν υπήρχαν χρήματα. Έφυγαν όλες και βρήκαν άλλο δουλειά. Σήμερα εκπαιδευμένοι εκπαιδευτές δεν υπάρχουν», σημειώνει ο κ. Μαρκοδημητράκης.

Χιλιάδες άνθρωποι χωρίς υποστήριξη... και μια αχτίδα ελπίδας

Τα στοιχεία του ΟΠΕΚΑ (Ιανουάριος 2025) είναι αποκαλυπτικά: 1.309 άτομα με οπτική αναπηρία άνω του 80% ζουν στην Κρήτη, εκ των οποίων 540 στον νομό Ηρακλείου. Κι όμως, κανείς τους δεν έχει πρόσβαση σε δωρεάν εκπαίδευση κινητικότητας.

ΗΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ BRAILLE

Ισχυρό κίνητρο για περισσότερους εκπαιδευτικούς

Όπως σημειώνει ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής της Περιφερειακής Ένωσης Τυφλών Κρήτης Μενέλαος Μαρκοδημητράκης, το ενδιαφέρον που παλαιότερα ήταν έντονο έχει πλέον μειωθεί δραματικά, με αποτέλεσμα σήμερα να συμμετέχουν μόλις έξι μοθητές. Βασικός λόγος, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι ότι η γνώση της γραφής Braille δε μοριοδοτείται ακόμη στους πίνακες καριέρας των εκπαιδευτικών. Παρά τις συνεχείς προσπάθειες και τα αιτήματα του Πανελληνίου Συλλόγου και της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών, δεν έχει δοθεί μέχρι στιγμής καμία μοριοδότηση, κάτι που θα μπορούσε να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για περισσότερους εκπαιδευτικούς.

Πορόληλο, ο κ. Μαρκοδημητράκης υπογραμμίζει ότι τα σεμινάρια αποτελούν ουσιαστικά τη μοναδική πηγή εσόδων του φορέα, από την οποία καλύπτονται βασικές ανάγκες, όπως η γραμματειακή υποστήριξη, αλλά και οι δράσεις για τα μέλη, όπως εργαστήρια πηλού, χορού, μετακινήσεις και άλλες κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

«Η εκπαίδευση είναι διά βίου και κοστίζει χιλιάδες ευρώ. Είναι αδύνατο να περιμένεις από έναν τυφλό να πληρώσει ξενοδοχεία, εισιτήρια και αμοιβές εκπαιδευτών από άλλη πόλη», τονίζει ο πρόεδρος της Ένωσης.

Ωστόσο, στο "τούνελ" διαφαίνεται... φως! Σύμφωνα με ενημέρωση του ΚΕΑΤ, στις 2 Δεκεμβρίου 2025 συμφωνήθηκε με το αρμόδιο υπουργείο και τους φορείς των τυφλών να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση για πιστοποίηση εκπαιδευτών κινητικότητας στην Ελλάδα. Το αρχικό πλάνο προβλέπει εκπαίδευση 40 εκπαιδευτών πανελλαδικά (500 ώρες σε έναν χρόνο), ενώ ο Μενέλαος Μαρκοδημητράκης εκτιμά ότι δύο-τρεις εκπαιδευτές θα καλύψουν τις ανάγκες σε επίπεδο νησιού.

Πάντως, αναπάντητο παραμένει το ερώτημα για το πού και με ποια εργασιακή σχέση θα απασχολθούν αυτοί οι άνθρωποι.

«Δεν ξέρουμε αν θα δουλεύουν με μολοκάκι, στην Περιφέρεια, σε κοινωνικές υπηρεσίες ή αν θα τους απορροφήσει κάποιο υπουργείο. Τίποτα δεν είναι σαφές», σημειώνει ο κ. Μαρκοδημητράκης.

Χωρίς εκπαίδευση, ούτε σκύλος-οδηγός

Η έλλειψη εκπαίδευσης κινητικότητας έχει και ένα ακόμη σοβαρό αντίκτυπο: οι τυφλοί της Κρήτης δεν μπορούν να αποκτήσουν σκύλο-οδηγό.

«Πρώτα πρέπει να έχεις άψογη εκπαίδευση με το λευκό μπαστούνι και μετά μπορείς να πάρεις σκύλο», εξηγεί η κ. Ζαμπετάκη.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν μόλις 25 σκύλο-οδηγοί, ενώ στην Αθήνα η αναμονή για εκπαίδευση φτάνει τους έξι μήνες. Για την Κρήτη, η πρόσβαση είναι πρακτικά ανύπαρκτη.

Ηράκλειο: μια πόλη μη προσβάσιμη

Η καθημερινότητα στην πόλη του Ηρακλείου περιγράφεται ως «επικεικώς τραγική». Πεζοδρόμια στενά, γεμάτα δέντρα, παρτέρια, σκάμματα, τραπεζοκαθίσματα και παρκαρισμένα αυτοκίνητα.

«Δεν υπάρχει καμία συνεχόμενη, ασφαλής διαδρομή. Αν δε σε λυπηθούν οι οδηγοί στη διάβαση, δε σταματούν. Αυτό δεν είναι σεβασμός, είναι οίκτος», υπογραμμίζει ο κ. Μαρκοδημητράκης.

Η αντιπρόεδρος της Ένωσης αναγκάζεται να κυκλοφορεί πάντα με συνοδό: «Ακόμα κι έτσι, συναντώ συνεχώς εμπόδια. Ράμπες κατελημμένες, πε-

αναπηρία στην Κρήτη

...στα αδιάβατα πεζοδρόμια

νοοτροπία που... ξεχνά τη συμπερίληψη

Από αριστερά η αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής της Περιφερειακής Ένωσης Τυφλών Κρήτης Ελευθερία Ζαμπετάκη, στο κέντρο η Μαρία Ζαμπετάκη μαζί με τον πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής της Περιφερειακής Ένωσης Τυφλών Κρήτης, Μενέλαο Μαρκοδημητράκη.

ζοδρόμια κατελημμένα, αυτοκίνητα παντού».

Νομοθεσία με κενά και έργα χωρίς μέριμνα

Παρά τις πρόσφατες αλλαγές στη νομοθεσία, κρίσιμα ζητήματα παραμένουν ακάλυπτα, όπως εξηγεί ο πρόεδρος της ΠΕΤΚ, φέρνοντας ως παράδειγμα ζητήματα που μπορεί να ακούγονται μικρής σημασίας, είναι όμως μείζονος καθώς επηρεάζουν τη δυνατότητα της κίνησης των τυφλών.

Το πώς θα γίνουν οι φυτεύσεις των δέντρων στα πεζοδρόμια, αλλά και η σωστή τοποθέτηση των οδηγών όδευσης τυφλών αποτελούν βασικές παραμέτρους για να μπορεί ένας άνθρωπος με πρόβλημα όρασης να κινηθεί ανεμπόδιστα.

«Φτιάχνονται έργα εκατομμυρίων χωρίς καμία πρόβλεψη. Ενενετικά τείχη, πεζοδρόμοι, πλατείες... πουθενά οδηγός τυφλών», καταγγέλλει ο κ. Μαρκοδημητράκης.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της κεντρικότερης πλατείας Ελευθερίας, στο Ηράκλειο, όπου, όπως αναφέρει ο κ. Μαρκοδημητράκης, ο οδηγός όδευσης απουσιάζει. Ομοίως προβληματική είναι η κατάσταση και στην κάποτε επανομαζόμενη οδό Πλάνης... την 25ης Αυγούστου, που σήμερα μπορεί μόνο να πλανεύσει έναν τυφλό για το ότι μπορεί να βαδίσει ακολουθώντας τον οδηγό όδευσης, ο οποίος έχει τοποθετηθεί σε λάθος σημείο. Παρά τις επανειλημμένες παρεμβάσεις προς τον Δήμο Ηρακλείου και τα υπουργεία, οι άνθρωποι με οπτική αναπηρία εξακολουθούν να αισθάνονται

αποκλεισμένοι.

«Δεν καταγγέλλουμε για να καταγγείλουμε. Προτείνουμε λύσεις ζητάμε να μας συμβουλευτούνται. Η έλλειψη βούλησης είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα», καταλήγει ο κ. Μενέλαος Μαρκοδημητράκης.

Ο ίδιος εξηγεί ότι η εκμάθηση της γραφής Braille στην Κρήτη παρέχεται αποκλειστικά από την Περιφερειακή Ένωση Τυφλών Κρήτης και λειτουργεί κυρίως ως επαγγελματικό εφόδιο. Το τρίμηνο σεμινάριο, κόστους 280 ευρώ, απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς παράλληλης στήριξης που χρειάζονται τη γνώση της γραφής για τη δουλειά τους, ενώ κατά καιρούς συμμετέχουν και άνθρωποι που απλώς θέλουν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους, ακόμη και ανήλικοι.

Ο εκπαιδευτής κινητικότητας, προσανατολισμού και δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης θεωρείται "το άλφα και το ωμέγα" για την αυτονομία ενός τυφλού ανθρώπου. Κι όμως, στην Κρήτη δεν υπάρχει ούτε ένας τέτοιος εκπαιδευτής από το 2015

